

Inovacioni dhe teknologjia në
shëndetësi

2021-2025

Inovacioni dhe Teknologjia në Shëndetësi

2021 - 2025

- A. Analiza e ecurisë së Programit "Nxisim Inovacionin dhe Rritjen e Përdorimit të Teknologjisë së Informacionit në Shëndetësi"
  - B. Kuadri Rregullator dhe politikat për sektorin e shëndetësisë në Shqipëri deri në 2025
  - C. Analizë e shpenzimeve dhe Kostove të zbatimit në Periudhën 2016–2024
  - D. Vlerësimi i krahasimit të Kostove Direkte dhe Indirekte me Alokimet buxhetore për Programin
  - E. Vlerësimi përmbushjes sipas kërkesave dhe afateve
  - F. Vlerësimi i përmbushjes për ndikimin në rajonet e vendit dhe shtreat e popullsisë
  - G. Përmbushja e programit nga aspekti buxhetor dhe rregullator
- Vlerësimi i përmbushjes së programit

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Raport progresi

Vlerësimi i programit të qeverisë 2021-2025 dhe efijenca e menaxhimit të kostove:

1200 ditë qeverisje

Evaluation of the government program 2021-2025 and cost management efficiency:

1200 days of governance

www.polifakt.al

www.altax.al

info@altax.al

Janar 2025

Tirana, Shqipëri

Polifakt.al është një platformë e pavarur dhe e besueshme për monitorimin e realizueshmërisë së premtimeve politike. Ajo ofron analiza të detajuara mbi zbatueshmërinë financiare të angazhimeve elektorale, duke i krahasuar ato me performancën reale të qeverisë dhe alokimet dhe kufizimet buxhetore.

Pikat kyçe të Polifakt.al në vlerësimin e përmbushjes

Monitorimi i premtimeve zgjedhore dhe programeve qeverisëse

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) ndjek sistematikisht premtimet e bëra nga liderët politikë, duke vlerësuar:

Realizueshmërinë. A janë premtimet të arritshme brenda kontekstit aktual ekonomik?

Burimet financiare. A janë ndarë burime të mjaftueshme për zbatimin e premtimeve?

Statusi i përmbushjes. Tregon nëse premtimet janë realizuar, pjesërisht realizuar, apo të porealizuara.

Krahasimi me kapacitete fiskale dhe kostot e përmbushjes

Platforma krahason në mënyrë të vazhdueshme premtimet me ndarjen e fondeve dhe ndryshimet në Planin Buxhetor Vjetor (PBV). Kjo ndihmon në identifikimin e:

- ✓ Përputhshmërisë midis premtimeve politike dhe shpenzimeve reale.
- ✓ Transparencës dhe përgjegjshmërisë në ndarjen dhe përdorimin e fondeve qeveritare.

Raportet e progresit

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) gjeneron raporte periodike për të dokumentuar progresin në përmbushjen e premtimeve. Këto raporte përfshijnë:

- Vlerësimin e performancës së ministrive dhe sektorëve përkatës.
- Përditësime mbi shkallën e arritjes së objektivave të qeverisë.

Kjo qasje siguron një mbikëqyrje të detajuar dhe të pavarur, duke përmirësuar llogaridhënien dhe transparencën në qeverisje.

Kushtet e përdorimit të Raportit

Qëllimi dhe përgjegjësia

Raporti shërben si bazë për hartimin e politikave ekonomike për të shmangur krizat financiare dhe për të forcuar qëndrueshmërinë ekonomike.

Çdo mendim i shprehur në raport i takon autorit dhe nuk përfaqëson pikëpamjet institucionale të ALTAX apo POLIFAKT.

Riprodhimi dhe shpërndarja

Çdo përmbajtje e këtij raporti mund të shpërndahet ose riprodhohet vetëm duke ruajtur saktësinë dhe duke cituar burimin origjinal (Qendra ALTAX).

Përmbajtja duhet të shoqërohet gjithmonë me njohjen e cilësisë së burimit në çdo lloj përdorimi.

Kushtet për përdoruesit

Përdoruesit që ndajnë raportin duhet të promovojnë pajtueshmërinë me këto kushte nga përdoruesit përfundimtarë.

Çdo tentativë për të shitur përmbajtjen, plotësisht ose pjesërisht, kërkon leje paraprake nga Qendra ALTAX.

Kufizime të përdorimit

Raporti mund të përdoret vetëm për qëllime jo-fitimprurëse.

Çdo riprodhim duhet të shoqërohet me citimin e burimit origjinal si Qendra ALTAX.

Fjalë Kyçe: #premtime zgjedhore #program qeverises #dialog deliberativ #analiza #buxheti #prioritete #politike #pergjegjshmeri financiare #transparence #kapacitete fiskale #permbushje

Kodi JEL: D72, E62, H50, P11

© Të gjitha të drejtat e rezervuara nga **Qendra ALTAX**.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

FISKALISTI

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

ALTAX - POLIFAKT

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

ALTAX

Communicate through social media addresses

ALTAX

Watch our informative and educational videos

ALTAX.AL

Read and download unique analyses and studies

POLIFAKT.AL

Look at how many political promises have been kept.

App Store
Google Play

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Inovacioni dhe Teknologjia në Shëndetësi

- **Synimi.** Nxitja e inovacionit dhe përdorimit të teknologjisë së informacionit në sistemin shëndetësor.
- **Qëllimi.** Modernizimi i shërbimeve shëndetësore, përmirësimi i efikasitetit dhe lehtësimi i aksesit për qytetarët.
- **Pritshmëri.** Zhvillimi i një sistemi shëndetësor më efektiv, të dixhitalizuar dhe të orientuar drejt pacientit.

Nxism inovacionin dhe rritjen e përdorimit të teknologjisë së informacionit në shëndetësi;

A. Analiza e ecurisë së Programit "Nxism Inovacionin dhe Rritjen e Përdorimit të Teknologjisë së Informacionit në Shëndetësi"

Ky premtim fokusohet në përmirësimin e sektorit shëndetësor përmes inovacionit dhe përdorimit të teknologjisë së informacionit (IT), për të përmirësuar efikasitetin, qasjen dhe cilësinë e shërbimeve shëndetësore. Teknologjia mund të luajë një rol të rëndësishëm në dixhitalizimin e sistemit shëndetësor, në krijimin e infrastrukturave më të avancuara dhe në mundësimin e monitorimit më të mirë të shëndetit të popullatës.

1. Konteksti Politik, Social, Ekonomik dhe Buxhetor

Konteksti Politik

Ky premtim është pjesë e strategjisë më të gjerë qeveritare për modernizimin dhe digjitalizimin e sektorit shëndetësor. Gjatë viteve të fundit, qeveria ka treguar një angazhim të fortë për të përmirësuar shëndetësinë nëpërmjet teknologjisë dhe ka përfshirë këtë objektiv në planin kombëtar për transformimin digjital të shërbimeve publike. Ky përkushtim politik është i lidhur me qëllimin për të përmirësuar cilësinë dhe aksesin në shërbimet shëndetësore, përmes përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe inovacioneve të reja.

Konteksti Social

Në Shqipëri, përdorimi i teknologjisë së informacionit në shëndetësi është ende në faza fillestare, dhe pabarazitë në aksesin ndaj shërbimeve shëndetësore janë të pranishme, sidomos në zonat rurale dhe për grupe të caktuara të popullsisë. Ky premtim është një mundësi për të adresuar këto pabarazi duke mundësuar akses të barabartë dhe transparent në shërbime, përmes përdorimit të teknologjisë që mund të arrijë më shumë njerëz në mënyrë efikase dhe më pak të shtrenjtë.

Konteksti Ekonomik dhe Buxhetor

Në kontekstin ekonomik, Shqipëria ka investuar gradualisht në modernizimin e infrastrukturës shëndetësore, duke përfshirë përdorimin e sistemeve të IT-së për menaxhimin e të dhënave të pacientëve dhe përmirësimin e shërbimeve. Buxheti për shëndetësinë në vitin 2023 përfshinte fonde për zhvillimin dhe integrimin e teknologjisë, ndërsa për vitin 2024 janë planifikuar investime të tjera për të inkurajuar inovacionin dhe për të përmirësuar sistemet ekzistuese.

2. Vlerësimi i Ecurisë së Programit Qeverisës 2021-2025

Përparësitë dhe Arritjet:

- **Infrastruktura Digjitale në Shëndetësi:** Ka pasur një rritje të investimeve në infrastrukturën dixhitale, përfshirë sistemet e menaxhimit të të dhënave për pacientët, shërbimet e

konsulta online, dhe platforma të tjera që mundësojnë akses më të lehtë dhe më të shpejtë për pacientët dhe profesionistët shëndetësorë.

- **Përmirësimi i Shërbimeve Shëndetësore përmes Teknologjisë:** Përdorimi i teknologjisë për përmirësimin e shërbimeve shëndetësore është rritur, përfshirë zhvillimin e aplikacioneve shëndetësore dhe platformave për konsultime mjekësore dhe informacion mbi shëndetin.
- **Mbështetje për Inovacionin dhe Start-up-et Teknologjike:** Ka filluar të njihet rëndësia e inovacionit dhe krijimit të mundësive për start-up-et dhe projektet teknologjike që mund të kontribuojnë në përmirësimin e sistemit shëndetësor.

Pikat e Dobëta:

- **Mungesa e Integrimit të Plotë:** Edhe pse ka pasur investime në teknologji, integrimi i sistemeve të ndryshme shëndetësore është ende i kufizuar. Mungesa e një sistemi të integruar të të dhënave mund të krijojë vonesa dhe probleme në menaxhimin e informacionit.
- **Pabarazi në Përdorimin e Teknologjisë:** Pabarazitë në aksesin dhe përdorimin e teknologjisë janë ende një problem, veçanërisht në zonat rurale dhe për grupe më të varfëra të popullsisë. Ky segment i popullsisë mund të jetë i pamundur të shfrytëzojë mundësitë e teknologjisë në shëndetësi për shkak të mungesës së infrastrukturës dhe njohurive.

3. Politika Shëndetësore e Qeverisë Shqiptare (2021-2025)

- Qeveria shqiptare ka përqendruar përpjekjet në përmirësimin e sistemit shëndetësor, me fokus në aksesueshmërinë dhe efikasitetin e shërbimeve. Teknologjia e informacionit (IT) është konsideruar si një element kyç për përmirësimin e cilësisë dhe shpejtësisë së këtyre shërbimeve.
- Alokimi i fondeve është drejtuar në projekte që lidhen me digitalizimin dhe integrimin e sistemeve shëndetësore, siç janë regjistrat mjekësorë elektronikë dhe sistemet për menaxhimin e të dhënave shëndetësore.
- Përdorimi i teknologjisë është në rritje në Shqipëri, përfshirë në sektorin e shëndetësisë. Implementimi i sistemeve të informacionit, si regjistrat mjekësorë elektronikë dhe telemedicina, ofron mundësi për përmirësimin e aksesit dhe shërbimeve ndaj pacientëve, duke u siguruar që ata të kenë mundësinë të marrin kujdes më të shpejtë dhe më efikas.
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit ka si qëllim të përmirësojë aksesin dhe cilësinë e shërbimeve shëndetësore, veçanërisht për qytetarët që jetojnë në zona rurale. Teknologjitë si regjistrat mjekësorë elektronikë dhe telemedicina ofrojnë mundësinë për të ofruar shërbime më të shpejta dhe më efikase, duke zvogëluar distancën dhe barrierat që kanë pacientët në zonat më të izoluara.
- Përpjekjet për përmirësimin e shërbimeve shëndetësore për qytetarët, përfshirë përdorimin e teknologjisë, janë një element kyç i programit qeveritar, dhe kjo mund të shohë një rritje të pranuar prej qytetarëve, të cilët kërkojnë më shumë akses dhe cilësi

në shërbimet që ofrohen. Megjithatë, një pengesë mund të jetë niveli i njohurive dhe gatishmërisë për të përdorur këto teknologji nga ana e pacientëve dhe profesionistëve të shëndetësisë.

- Edhe pse shumë profesionistë të shëndetësisë kanë filluar të adaptohen me teknologjinë, ende ka një periudhë kalimi dhe trajnimesh të nevojshme për të siguruar që gjithë personeli shëndetësor të jetë i aftë për përdorimin e platformave dhe teknologjive të reja. Ky proces kërkon mbështetje të vazhdueshme dhe mund të hasë pengesa për shkak të ndryshimeve në proceset e punës.

4. Konteksti Ekonomik

Rritja Ekonomike dhe Financimi i Teknologjisë

- Investimi në teknologjinë e informacionit në shëndetësi ka potencialin për të sjellë përfitime të mëdha ekonomike, përfshirë uljen e kostove operative dhe përmirësimin e produktivitetit në shërbimet shëndetësore. Kjo mund të kontribuojë në krijimin e një sistemi shëndetësor më të qëndrueshëm dhe efikas.
- Zbatimi i këtyre teknologjive kërkon investime të konsiderueshme fillestare, por përfitimet afatgjata mund të tejkalojnë shpenzimet initiale.

Kapaciteti Fiskal dhe Alokimi i Fondeve

- Në një periudhë të vështirë fiskale, qeveria ka bërë alokime specifike për digitalizimin e sektorit të shëndetësisë, duke përfshirë investimet në pajisje teknologjike, zhvillimin e infrastrukturës dhe trajnimin e personelit.
- Përfitimet e këtyre investimeve mund të shihen në afat të gjatë, pasi sistemi shëndetësor bëhet më i integruar dhe më efikas në ofrimin e shërbimeve.

Burimet dhe Prioritetet

- Buxheti qeveritar ka përfshirë mjete për mbështetje të ofruesve të shërbimeve shëndetësore për përdorimin e teknologjisë, duke siguruar që ato të kenë mundësinë të adoptojnë sisteme të avancuara për monitorimin dhe menaxhimin e shëndetit publik.
- Programet moderne të shëndetit publik, si monitorimi elektronik dhe përdorimi i telemedicinës, janë parashikuar si pjesë e kësaj strategjie, duke përfshirë mbështetje për përdorimin e këtyre mjeteve për përmirësimin e shërbimeve dhe uljen e ngarkesës mbi institucionet shëndetësore.

Sidoqoftë, sfidat e pranimit të teknologjisë nga profesionistët dhe kërkesat për investime fillestare janë aspekte që kërkojnë planifikim dhe mbështetje të vazhdueshme nga ana e qeverisë.

B. Kuadri Rregullator dhe politikat për sektorin e shëndetësisë në Shqipëri deri në 2025

Për të analizuar kuadrin rregullator dhe përputhshmërinë e tij me strategjitë dhe politikat për sektorin e shëndetësisë deri në vitin 2025, mund të shqyrtojmë dokumentet dhe burimet e mëposhtme:

1. [Strategjia Kombëtare e Shëndetësisë 2021–2030](#)

Ky dokument përcakton objektivat dhe prioritetet për zhvillimin e shëndetësisë në Shqipëri deri në vitin 2030, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë së informacionit për përmirësimin e shërbimeve shëndetësore.

2. [Strategjia Kombëtare për Kërkimin Shkencor, Teknologjinë dhe Inovacionin 2023–2030](#)

Miraturar në shtator 2023, kjo strategji synon forcimin e kërkimit shkencor dhe inovacionit në Shqipëri, përfshirë sektorin e shëndetësisë.

3. [Plani Kombëtar për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Infrastrukturës Broadband 2020–2025](#)

Ky plan fokusohet në zhvillimin e infrastrukturës së teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK), e cila është thelbësore për implementimin e sistemeve të informacionit në shëndetësi.

4. [Plani Strategjik për Teknologjinë e Gjeneratës së Pestë \(5G\) për Shqipërinë](#)

Ky dokument trajton zhvillimin e teknologjisë 5G, e cila mund të kontribuoni në përmirësimin e shërbimeve shëndetësore përmes telemedicinës dhe aplikacioneve të tjera.

5. [Strategjia e Zhvillimit të Kujdesit Parësor 2020–2025](#)

Ky dokument fokusohet në përmirësimin e kujdesit shëndetësor parësor, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë për rritjen e efikasitetit dhe cilësisë së shërbimeve.

6. [Anketa mbi Përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Familje dhe nga Individët](#)

Ky publikim ofron të dhëna mbi përdorimin e TIK nga individët dhe familjet, të cilat mund të ndihmojnë në vlerësimin e gatishmërisë dhe nevojave për integrimin e teknologjisë në shëndetësi.

Për të siguruar përputhshmërinë e kuadrit rregullator me këto strategji dhe politika, është e rëndësishme të analizohen objektivat dhe masat e parashikuara në këto dokumente dhe të vlerësohet se si ato mbështesin përdorimin e teknologjisë së informacionit në sektorin e shëndetësisë deri në vitin 2025.

C. [Analizë e shpenzimeve dhe Kostove të zbatimit në Periudhën 2016–2024](#)

1. Rritja e Alokimeve për Shëndetësinë dhe Fokusimi në Infrastrukturë dhe Teknologji

Në periudhën 2016–2024, është vënë re një rritje e qëndrueshme e alokimeve për sektorin shëndetësor, me një fokus të qartë në dy drejtime kryesore: përmirësimin e infrastrukturës dhe zhvillimin e teknologjisë. Të dhënat për secilin vit tregojnë një rritje të shpenzimeve, duke pasqyruar angazhimin e qeverisë për të adresuar sfidat e sektorit dhe për të përmirësuar shërbimet shëndetësore për qytetarët.

- **2016 (3.2% e PBB-së):** Shpenzimet për shëndetësinë ishin të fokusuar në përmirësimin e infrastrukturës bazike dhe rritjen e pagave të personelit shëndetësor. Ky vit shënonte një periudhë stabilizimi dhe përpjekje për të mbështetur sektorin.

- **2019 (3.8% e PBB-së):** Rritje e shpenzimeve për modernizimin e sistemeve dhe përmirësimin e teknologjive të shëndetësisë. Kjo periudhë shënon një angazhim të fortë për fillimin e proceseve të digitalizimit dhe modernizimit të sektorit.
- **2021 (4.2% e PBB-së):** Në këtë vit, pandemia COVID-19 kërkoi rritjen e alokimeve, duke përfshirë rritjen e pagave të personelit shëndetësor dhe mbështetje të shëndetit publik. Përgjigja ndaj krizës pandemike ndikoi në alokimin e fondeve dhe në investimet për modernizimin e shërbimeve.
- **2024 (4.8% e PBB-së):** Fokusimi është përkushtuar në modernizimin e pajisjeve dhe dixhitalizimin e sistemeve shëndetësore, një hap i rëndësishëm për rritjen e efikasitetit dhe përmirësimin e shërbimeve për qytetarët.

2. Shpenzimet e Përgjithshme të Shëndetësisë në Periudhën 2021–2024

Shpenzimet 2021–2024: Të dhënat e ofruara nga Programet Buxhetore Afatmesëm dhe Aktet Normative tregojnë një rritje të shpenzimeve për shëndetësinë nga 70.5 miliardë lekë në vitin 2021 në 85.0 miliardë lekë në vitin 2024. Kjo rritje është një reflektim i përpjekjeve për të adresuar nevojat infrastrukturore dhe teknologjike të sektorit shëndetësor.

- **2021:** 70.5 miliardë lekë, që përbën 3.2% të PBB-së.
- **2024:** 85.0 miliardë lekë, që përbën 3.5% të PBB-së.

Kjo rritje është e dukshme, por përqindja e shpenzimeve të shëndetësisë ndaj PBB-së është ende më e ulët krahasuar me mesataren e BE-së, që arrin deri në 7% të PBB-së për vendet më të zhvilluara.

3. Krahasimi me Standardet e BE-së:

Përqindja e shpenzimeve të shëndetësisë ndaj PBB-së në Shqipëri ka pasur një rritje të qëndrueshme, por megjithatë mbetet nën mesataren e BE-së. Shpenzimet për shëndetësinë në BE përbëjnë rreth 7% të PBB-së, ndërsa Shqipëria ka arritur deri në 4.8% të PBB-së në vitin 2024. Kjo sugjeron që, përkundër angazhimit të vazhdueshëm të qeverisë, ka ende nevojë për rritje të fondeve dhe optimizim të shpenzimeve për të arritur standardet evropiane.

4. Vlerësimi i Kostove të Zbatimit për Periudhën 2021–2024:

Në përputhje me të dhënat, për vitet 2021–2024, është vlerësuar një investim të përgjithshëm prej **20–25 miliardë lekë** për aktivitete të rëndësishme, duke përfshirë:

- **Modernizimi i spitaleve**
- **Blerja e pajisjeve të reja për spitale dhe klinika**
- **Krijimi i sistemeve dixhitale të shëndetësisë**

Ky investim është thelbësor për rritjen e efikasitetit dhe përmirësimin e aksesit në shërbimet shëndetësore, përfshirë platforma për regjistrat mjekësorë elektronikë, telemedicinë, dhe sisteme të tjera të mbështetjes teknologjike për menaxhimin e shëndetit.

Kjo periudhë (2016–2024) ka shënuar një angazhim të vazhdueshëm të qeverisë për rritjen e alokimeve për shëndetësinë dhe përmirësimin e infrastrukturës dhe teknologjisë së saj.

Rritja e shpenzimeve dhe përqindja e shpenzimeve të shëndetësisë ndaj PBB-së, përkundër se mbetet nën mesataren e BE-së, tregon një përpjekje të qeverisë për të modernizuar dhe përmirësuar sektorin shëndetësor.

Megjithatë, ka ende një hapësirë për rritje të shpenzimeve dhe për arritjen e standardeve evropiane për sektorin e shëndetësisë.

Pavarësisht rritjes, Shqipëria duhet të fokusohen në optimizimin e shpenzimeve dhe në alokimin e fondeve për projekte afatgjata që do të kenë impakt të drejtpërdrejtë në përmirësimin e shërbimeve shëndetësore.

Përshtatja e standardeve dhe krahasimi i shpenzimeve me vendet e BE-së mund të ndihmojë në identifikimin e mundësive për përmirësimin e efikasitetit dhe të mbështetjes teknologjike.

D. Vlerësimi i krahasimit të Kostove Direkte dhe Indirekte me Alokimet buxhetore për Programin

Për të vlerësuar efektivitetin dhe qëndrueshmërinë e alokimeve buxhetore për shëndetësinë, është e rëndësishme të krahasojmë kostot direkte dhe indirekte me buxhetin e dedikuar për periudhën 2021–2024. Ky krahasim do të ofrojë një pasqyrë të përdorimit të fondeve dhe efektivitetit të investimeve të bëra nga qeveria për modernizimin dhe përmirësimin e sektorit shëndetësor.

1. Kostot Direkte

Kostot direkte janë ato që lidhen menjëherë me aktivitete specifike, si investimet në infrastrukturë dhe teknologji, blerjen e pajisjeve, dhe implementimin e sistemeve të informacionit shëndetësor. Në këtë kontekst, shpenzimet direkte përfshijnë:

- **Investime në Infrastrukturën Teknologjike dhe Pajisje:** Shpenzimet që janë bërë për blerjen e pajisjeve mjekësore, sistemeve dixhitale dhe platformave për regjistrat mjekësorë elektronikë dhe telemedicinën. Këto investime janë të nevojshme për modernizimin dhe dixhitalizimin e sektorit shëndetësor, dhe kanë një ndikim të drejtpërdrejtë në përmirësimin e efikasitetit të shërbimeve dhe aksesin për qytetarët, veçanërisht në zonat e thella.
- **Shpenzimet për Trajnime dhe Edukimin e Personelit Shëndetësor:** Pjesa tjetër e kostove direkte është dedikuar për trajnimin dhe zhvillimin e kapaciteteve të personelit shëndetësor në përdorimin e teknologjive të reja. Ky investim është i nevojshëm për të siguruar që stafi mjekësor të jetë i aftë të përdorë sistemet dhe platformat e reja digjitale, dhe për të garantuar mbështetje dhe përmirësim të vazhdueshëm të aftësive të tyre profesionale.

Kostot Direkte për vitet 2021–2024: Në bazë të të dhënave, shpenzimet direkte janë të fokusuar kryesisht në:

- Modernizimin e spitaleve dhe klinikave
- Blerjen e pajisjeve dhe teknologjive të reja

- Zhvillimin e sistemeve dixhitale për menaxhimin e të dhënave shëndetësore dhe platformave të telemedicinës.

Vlerësimi: Këto shpenzime janë thelbësore për modernizimin e sektorit shëndetësor dhe për përmirësimin e efikasitetit dhe cilësisë së shërbimeve shëndetësore për qytetarët. Rritja e alokimeve për këto aktivitete ka kontribuar ndjeshëm në përmirësimin e kushteve të shëndetit publik, duke ndihmuar në menaxhimin më të mirë të krizave si COVID-19 dhe duke lehtësuar implementimin e shërbimeve të reja shëndetësore, si telemedicina.

2. Kostot Indirekte

Kostot indirekte janë ato që lidhen me përmirësimin e performancës së sektorit, duke sjellë përfitime afatgjata, dhe përfshijnë:

- **Përmirësimi i Produktivitetit dhe Efikasitetit të Shërbimeve Shëndetësore:** Teknologjia mundëson një menaxhim më efikas të burimeve dhe ka ulur kostot operative për institucionet shëndetësore, duke përmirësuar efikasitetin dhe shpejtësinë e shërbimeve. Sistemet digjitale kanë mundësuar më shumë automatizim dhe rritjen e saktësisë në trajtimin e pacientëve, duke ndihmuar gjithashtu në uljen e kostove administrative.
- **Monitorimi i Shëndetit Publik dhe Menaxhimi i Pandemive:** Përdorimi i sistemeve digjitale dhe i platformave elektronike ka mundësuar një monitorim më të mirë të shëndetit publik dhe një menaxhim më efikas të situatave emergjente si pandemitë, duke siguruar që të dhënat të jenë të disponueshme dhe të sigurt për autoritetet shëndetësore.
- **Kostot e Mundshme nga Ndryshimi i Sistemit:** Ky ndryshim mund të sjellë disa vështirësi gjatë fazës së kalimit, si për shembull nevojën për mbështetje dhe riparime të sistemeve të teknologjisë. Gjithashtu, mund të ketë një periudhë adaptimi për personelin, duke krijuar një rezistencë ndaj ndryshimeve teknologjike, që mund të shkaktojë vonesa dhe kosto shtesë.

Kostot Indirekte për vitet 2021–2024: Në këtë periudhë, përfitimet e mundshme nga kostot indirekte përfshijnë:

- Përmirësimi i efikasitetit të sistemit shëndetësor dhe rritja e shpejtësisë së shërbimeve
- Ulja e kostove operative dhe administrative
- Përmirësimi i mundësive për monitorimin dhe menaxhimin e shëndetit publik dhe pandemive.

Vlerësimi: Kostot indirekte janë më të vështira për t'u matur saktësisht në terma të përfitimeve të drejtpërdrejta, por ato janë të rëndësishme për një përmirësim të qëndrueshëm dhe afatgjatë të sistemit shëndetësor. Përfitimet nga këto investime në teknologji dhe efikasitet janë të shtrira në një periudhë afatgjatë, ku mund të ndihmojnë në uljen e ngarkesës financiare dhe përmirësimin e cilësisë së shërbimeve.

3. Krahasimi i Kostove Direkte dhe Indirekte me Alokimet Buxhetore

Alokimet Buxhetore

- **2021:** 70.5 miliardë lekë (3.2% të PBB-së)
- **2024:** 85.0 miliardë lekë (3.5% të PBB-së)

Rritja e Buxhetit për Shëndetësinë: Në periudhën 2021–2024, shpenzimet buxhetore janë rritur nga 70.5 miliardë lekë në 85.0 miliardë lekë, duke pasqyruar angazhimin e qeverisë për të përmirësuar sektorin. Megjithatë, siç u përmend më parë, shpenzimet janë ende nën mesataren e BE-së, e cila është 7% e PBB-së.

Krahasimi:

- **Kostot Direkte:** Shpenzimet direkte, të cilat janë të fokusuar në investime në infrastrukturën dhe teknologjinë shëndetësore, janë një pjesë e rëndësishme e alokimeve buxhetore, por nuk arrijnë të mbulojnë të gjithë fushat e përmirësimit të sistemit.
- **Kostot Indirekte:** Shpenzimet indirekte janë gjithashtu të rëndësishme, sepse ato kontribuojnë në përmirësimin e efikasitetit të përgjithshëm të sektorit, por ndikojnë më shumë në afatgjatë. Këto janë më të vështira për të matur në mënyrë të saktë, por janë thelbësore për rritjen e produktivitetit dhe uljen e kostove operacionale.

Rritja e alokimeve buxhetore për shëndetësinë është një hap pozitiv, por krahasuar me standardet ndërkombëtare, **shpenzimet e sektorit janë ende të ulëta**. Kostot direkte dhe indirekte janë të ndërlidhura dhe kërkojnë një menaxhim të kujdesshëm për të siguruar që investimet e bëra të kenë impakt të qëndrueshëm dhe të arrijnë objektivat afatgjata të përmirësimit të shërbimeve shëndetësore.

E. Vlerësimi përmbushjes sipas kërkesave dhe afateve

Përmbushja e kërkesave infrastrukturore, administrative dhe teknike, si dhe përparimet e realizuara deri tani në implementimin e sistemeve të shëndetësisë digjitale, tregojnë një angazhim të fortë dhe një progres të konsiderueshëm. Duket se sektori ka arritur të krijojë baza të forta për dixhitalizimin, por ekzistojnë disa mundësi për përmirësime dhe azhurnime për të garantuar që të arrihen objektivat e plota deri në përfundimin e periudhës së planifikuar (2025).

Vlerësimi i Kërkesave dhe Zbatimi

Infrastruktura:

Krijimi i Sistemeve të Regjistrave mjekësorë elektronikë dhe Platformave digjitale

- Pjesa infrastrukturore ka përparuar me krijimin e platformave për telemedicinë dhe implementimin e regjistrave mjekësorë elektronikë. Kjo ka lehtësuar qasjen në shërbime dhe ka rritur efikasitetin e shërbimeve shëndetësore.
- Një azhurnim mund të jetë i nevojshëm në ndihmën për integrimin më të thelluar të këtyre sistemeve, duke e bërë të mundur përdorimin e teknologjisë nga një gamë më e gjerë e

institucioneve shëndetësore dhe duke rritur kapacitetet për menaxhimin e këtyre sistemeve.

Administrata:

Përmirësimi i Menaxhimit të Informacionit dhe Koordinimi Ndërinstitucional:

- Administrata ka arritur përmirësime të dukshme në menaxhimin e informacionit, por ende janë të nevojshme përmirësime të mëtejshme për të garantuar që të gjitha nivelet e shërbimit shëndetësor të jenë të lidhura dhe të komunikojnë efektivisht përmes platformave digjitale.

Teknika:

Sigurimi i Sigurisë Kibernetike dhe Mbrojtja e të Dhënave Shëndetësore:

- Siguria kibernetike mbetet një prioritet i rëndësishëm, duke qenë se rritja e përdorimit të platformave digjitale kërkon mbrojtje të vazhdueshme kundër kërcënimeve. Azhurnimi i politikave dhe sistemeve të sigurisë është esencial për të garantuar mbrojtjen e të dhënave të ndjeshme të pacientëve.

Afatet Kohore dhe Disponueshmëria e Fuqisë Punëtore:

Afatet Kohore:

- Zbatimi brenda afateve (2021-2025) ka avancuar më shpejt se sa ishte planifikuar për disa projekte, veçanërisht për platformën e telemedicinës dhe regjistrat elektronikë të pacientëve.
- Sidoqoftë, që të përmbushen të gjitha objektivat, është e nevojshme që përfundimi i disa projekteve të tjera të realizohet brenda periudhës së mbetur.

Kapacitetet njerëzore:

- Kapacitetet njerëzore janë një faktor i rëndësishëm në suksesin e këtij programi. Nevojiten trajnime të vazhdueshme dhe përfshirja e personelit në menaxhimin e sistemeve digjitale është një mundësi për përmirësim. Angazhimi i specialistëve të IT dhe ofrimi i mundësive për rritjen e kompetencave të punonjësve shëndetësorë janë faktorë kyç.

Vlerësimi i Ndikimit Afatgjatë:

Stabiliteti Ekonomik:

- Përmirësimi i efikasitetit të shërbimeve shëndetësore dhe reduktimi i kostove afatgjata janë parashikuar të kenë një ndikim pozitiv. Alokimet e rritura për dixhitalizimin do të mund të sjellin efekte pozitive në uljen e kostove operative të shërbimeve shëndetësore.

Zhvillimi Social:

- Teknologjia ka përmirësuar qasjen në shërbime, veçanërisht në zonat rurale, duke kontribuar në rritjen e mirëqenies sociale.

Qëndrueshmëria Mjedisore:

- Përdorimi i teknologjisë ka lehtësuar reduktimin e përdorimit të materialeve fizike dhe ka dhënë mundësi për reduktimin e ndikimeve mjedisore, veçanërisht nëpërmjet përdorimit të sistemeve elektronike.

Rreziqet dhe Mundësitë:

Rreziqet:

- Mungesa e financimeve të mjaftueshme dhe rezistenca ndaj ndryshimeve janë dy nga rreziqet kryesore. Përdorimi i buxhetit duhet të jetë i saktë dhe efikas për të shmangur ndalimin e projekteve kyçe.

Mundësitë:

- Mundësitë për përmirësimin e shërbimeve janë të mëdha, veçanërisht në atraktivitetin e investimeve të huaja në sektorin e shëndetësisë digjitale.

F. Vlerësimi i përmbushjes për ndikimin në rajonet e vendit dhe shtretat e popullsisë

Efekti i premtimit për "**Nxitjen e inovacionit dhe rritjen e përdorimit të teknologjisë së informacionit në shëndetësi**" është i ndjeshëm në shumë aspekte, duke përfshirë modernizimin e shërbimeve shëndetësore, përmirësimin e aksesit në kujdesin shëndetësor dhe adresimin e pabarazive rajonale. Ky premtim ka ndikim të drejtpërdrejtë në rajonet e vendit dhe shtresat e popullsisë përmes disa mekanizmave që shpjegohen më poshtë:

1. Përhapja e Teknologjisë në rajone të ndryshme

Në disa rajone të Shqipërisë, sidomos në qytetet e mëdha si Tiranë, Durrës dhe Shkodër, është ndjerë një përparim më i shpejtë në **përdorimin e teknologjisë në shëndetësi**. Përdorimi i teknologjisë për **menaxhimin e informacionit të pacientëve**, përdorimi i **aplikacioneve për konsultime online**, dhe zhvillimi i **platformave digjitale për shëndetin** janë më të avancuara në këto zona. Megjithatë, në rajonet më të largëta dhe rurale, ky proces është më i ngadalshëm dhe shpesh është i kufizuar nga mungesa e infrastrukturës dhe burimeve financiare.

Diferencat Rajonale:

- Në **qytetet kryesore** si Tiranë dhe Durrës, shërbimet shëndetësore janë më të digjitalizuara dhe janë bërë pjesë integrale e **shëndetësisë dixhitale** (p.sh., përdorimi i **dosjeve elektronike të pacientëve, konsultimeve online**, etj.).
- Në **zonat rurale dhe të thella**, ku infrastruktura është më e dobët, përdorimi i teknologjisë është më i **kufizuar** dhe shpesh shërbimet shëndetësore janë ende në formën tradicionale.

2. Shtresat e popullsisë dhe ndikimi i teknologjisë

Përdorimi i teknologjisë në shëndetësi ka ndikim të ndryshëm për shtresat e popullsisë, duke përfshirë ato që janë më të privileguara dhe ato që kanë nevojë më të mëdha. Në këtë kuadër, **shtresat më të varfra dhe më pak të arsimuara** mund të hasin vështirësi në aksesin dhe përdorimin e këtyre shërbimeve të reja.

Pabarazitë në Përdorimin e Teknologjisë:

- **Përdorimi i teknologjisë** në shëndetësi mund të jetë një mundësi për shtresat më të avancuara dhe më të pasura, të cilat kanë akses të drejtpërdrejtë në internet dhe mundësi për të përdorur shërbime të tilla si konsultat online dhe platforma për menaxhimin e shëndetit. **Për shtresat e varfra**, mundësitë janë më të kufizuara, dhe shumë herë **shërbimet e teknologjisë** nuk janë të aksesueshme për shkak të mungesës së pajisjeve apo aftësive teknike.
- **Pabarazitë digjitale:** Ndikimi është më i ndjeshëm tek **grupet më vulnerabël**, ku mungesa e pajisjeve kompjuterike dhe internetit mund të pengojë përdorimin e teknologjisë. Kjo mund të çojë në një **ndarje të thellë midis grupeve të pasura dhe të varfra** në aksesin dhe përfitimin nga këto shërbime.

3. Zhvillimi i Infrastrukturës Teknologjike:

Premtimi për nxitjen e **inovacionit dhe përdorimit të teknologjisë** është i lidhur ngushtë me zhvillimin e infrastrukturës. Rajonet ku infrastruktura teknologjike është më e zhvilluar (kryesisht qytetet) përfitojnë më shumë nga ky premtime, ndërsa në zonat ku **internetin dhe pajisjet e avancuara** është më i kufizuar, efektet janë më të vogla.

Përhapja e Infrastruktures Teknike:

- Në qytetet kryesore, mund të shihen **spitalet dhe klinikat që përdorin sisteme të menaxhimit të informacionit** për pacientët dhe përmirësojnë menaxhimin e shërbimeve shëndetësore.
- Në rajonet rurale, shpesh nuk ka mundësi për shërbime të tilla, dhe përhapja e **internetit dhe pajisjeve moderne** është e kufizuar. Ky **ndarje rajonale** mund të çojë në **pabarazi të aksesit** në shërbimet shëndetësore të bazuara në teknologji.

4. Ndikimi në Shëndetin publik dhe aksesin në Kujdesin Shëndetësor:

Një nga aspekte më të rëndësishme të këtij premtime është mundësia për të **përmirësuar aksesin në kujdesin shëndetësor** përmes teknologjisë. Kjo mund të përfshijë **aplikacione dhe platforma për monitorimin e shëndetit**, si dhe mundësinë e ofrimit të shërbimeve të konsultave online, veçanërisht për ata që jetojnë në zona të largëta.

Përfitimet për Shëndetin Publik:

- **Monitorimi online** mund të ndihmojë individët që jetojnë në zona të izoluar të monitorojnë gjendjen e tyre shëndetësore dhe të marrin ndihmën e nevojshme.
- **Përmirësimi i menaxhimit të sëmundjeve** dhe përdorimi i të dhënave për të parashikuar shpërndarjen e sëmundjeve mund të ndihmojë në adresimin e problemeve të shëndetit publik.

5. Mendime për Përmirësim:

- **Përhapja e shërbimeve të shëndetit dixhital** duhet të fokusohet më shumë në **rajone dhe grupe të popullsisë që kanë më shumë nevojë**, siç janë zonat rurale dhe shtresat e varfra.

- **Përmirësimi i infrastrukturës teknologjike** dhe sigurimi i **pajisjeve dhe aksesit në internet** është thelbësor për të mundësuar përdorimin e këtyre shërbimeve nga të gjitha shtresat e popullsisë.
- **Trajnimi dhe edukimi i popullsisë** në përdorimin e teknologjisë për shëndetësi mund të ndihmojë në zvogëlimin e pabarazive të mundshme në akses dhe përdorim.

Efekti i premtimit për **nxitjen e inovacionit dhe përdorimit të teknologjisë në shëndetësi** është i ndjeshëm, por **pabarazitë rajonale dhe sociale** ende mbeten një sfidë. Për të realizuar plotësisht premtimin, do të duhet të investohet në **infrastrukturën teknologjike**, dhe të sigurohet që të gjithë qytetarët, përfshirë ata në zonat më të thella dhe shtresat më të varfra, të kenë mundësi të përfitojnë nga shërbimet e shëndetësisë dixhitale.

G. Përbushja e programit nga aspekti buxhetor dhe rregullator

Për të vlerësuar plotësisht realizimin e premtimit "Nxitim inovacionin dhe rritjen e përdorimit të teknologjisë së informacionit në shëndetësi", duhet të shqyrtojmë ndikimin e këtij angazhimi në bazë të të dhënave buxhetore dhe performancës së shërbimeve shëndetësore, duke marrë parasysh sfidat dhe mundësitë që ofron zhvillimi i teknologjisë në këtë sektor. Analiza do të jetë e ndarë në disa pjesë kryesore:

1. Analiza e Buxhetit të Shtetit për Sektorin e Shëndetësisë (2021-2025)

1.1 Shpenzimet për Shëndetësinë

- **Viti 2021:** Shpenzimet për shëndetësinë ishin 77 miliardë lekë (4.2% të PBB-së), një nivel që theksonte nevojën për përmirësimin e sektorit.
- **Viti 2022:** Shpenzimet u rritën në 4.6% të PBB-së, duke pasqyruar angazhimin në rritjen e përkrahjes financiare për shëndetësinë.
- **Viti 2023:** Rritja në 4.8% të PBB-së reflekton përkushtimin e shtuar ndaj sektorit shëndetësor, përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- **Viti 2024:** Një tjetër rritje deri në 5% të PBB-së tregon fokusin e qeverisë për të adresuar nevojat shëndetësore, përfshirë digitalizimin.
- **Viti 2025:** Shpenzimet mbeten në nivele të ngjashme me vitin 2024, me një fokus të veçantë në investimet për digitalizimin dhe përmirësimin e infrastrukturës shëndetësore.

1.2 Investimet në Teknologjinë e Informacionit në Shëndetësi

- **Viti 2021-2022:** Investimet në zhvillimin e platformave dixhitale dhe sistemeve të telemedicinës, me një kosto të vlerësuar në 4.5 milionë USD, shënuan fillimin e procesit të digitalizimit.
- **Viti 2023-2024:** Fokusimi në përmirësimin e infrastrukturës IT dhe trajnimin e personelit shëndetësor është thelbësor për realizimin e premtimit të digitalizimit.
- **Viti 2025:** Në projektbuxhetin për vitin 2025 janë parashikuar investime të mëtejshme për zhvillimin e platformave dhe aplikacioneve për monitorimin e shëndetit dhe konsultime mjekësore në distancë.

2. Praktika e Përditshme dhe Ndikimi në Ekonominë dhe Shoqërinë

2.1 Përmirësimi i Shërbimeve Shëndetësore

- **Aksesueshmëria dhe Cilësia:** Teknologjia ka mundësuar një qasje më efikase dhe të shpejtë në shërbimet shëndetësore, sidomos në zonat rurale, duke përmirësuar koordinimin ndërmjet institucioneve shëndetësore.
- Platforma elektronike ka mundësuar ofrimin e shërbimeve mjekësore në distancë, duke ulur nevojën për udhëtime të gjata dhe duke lehtësuar konsultimet mjekësore në kohë reale.

2.2 Përballja me Sfidat Ekonomike dhe Sociale

- **Informaliteti dhe Pastrimi i Parave:** Digitalizimi ka kontribuar në reduktimin e informalitetit dhe pastrimit të parave, duke mundësuar një monitorim më të mirë të shpenzimeve dhe transaksioneve në sektorin shëndetësor.
- **Produktiviteti i Ulët:** Investimet në teknologji kanë ndihmuar në rritjen e produktivitetit, duke reduktuar kohën e pritjes dhe përmirësuar cilësinë e shërbimeve.

2.3 Qasjet Rregullatore dhe Institucionale

- **Korniza Ligjore dhe Rregullatore:** Aktet normative dhe urdhrat ministrorë, përfshirë VKM 2019/56, kanë vendosur standarde për integrimin e teknologjisë në shëndetësi dhe për përdorimin e platformave dixhitale për shërbimet mjekësore, duke siguruar përputhshmërinë me standardet ndërkombëtare.
- **Monitorimi dhe Kontrolli:** Autoritetet rregullatore kanë fokusuar mbikëqyrjen e sigurisë së të dhënave dhe sigurinë e informacionit shëndetësor, duke krijuar mundësi për një monitorim të lehtë të shërbimeve dhe financimeve shëndetësore.

3. Ndikimi i Teknologjisë në Shëndetësi në Praktikën e Përditshme

3.1 Përmirësimi i Aksesueshmërisë dhe Shërbimeve për Popullatën

Rritja e konsultimeve mjekësore online, me më shumë se 15,000 konsultime në vitin 2022, ka mundësuar një shërbim më efikas për pacientët, duke përfshirë ata nga zonat rurale dhe të izoluara.

3.2 Përmirësimi i Menaxhimit të Burimeve dhe Shpenzimeve Shëndetësore

Digitalizimi ka mundësuar një monitorim më të mirë të shpenzimeve për ilaçe dhe ka ulur mundësinë e shpërdorimit të fondeve. Në vitin 2023, disa spitale kanë raportuar një ulje të shpenzimeve për ilaçe me më shumë se 10%.

3.3 Përballimi i Pabarazive në Shëndetësi

Implementimi i sistemeve të dhënash ka mundësuar një monitorim të përmirësuar të shërbimeve për pacientët nga zonat rurale dhe ata që nuk mund të paguajnë për shërbime, duke ofruar trajtime dhe shërbime pa kosto përmes fondeve të shtetit dhe donatorëve.

Premtimi për "Nxitjen e inovacionit dhe rritjen e përdorimit të teknologjisë së informacionit në shëndetësi" ka sjellë përmirësime të dukshme në aksesin dhe cilësinë e shërbimeve

shëndetësore, duke ndihmuar në adresimin e nevojave të popullsisë, veçanërisht në zonat rurale. Teknologjia ka ndihmuar gjithashtu në rritjen e efikasitetit dhe transparencës, por ka ende sfida, veçanërisht në trajnimin e personelit dhe implementimin e sistemeve të plota.

Programi është i realizuar në masë të konsiderueshme

Në këtë kontekst, mund të thuhet se **programi është i realizuar në masë të konsiderueshme**, duke arritur objektiva kyç, por ende ka hapësirë për plotësime, veçanërisht në implementimin e plotë dhe trajnimin e personelit.

Për të vlerësuar përmbushjen e programit të premtuar, mund të bëjmë një analizë të elementeve kryesore të tij duke përdorur informacionet që u paraqitën. Në këtë rast, vlerësimi i përmbushjes së programit mund të ndahet në disa aspekte kryesore:

1. Investimet në Teknologjinë e Shëndetësisë

Plani Buxhetor dhe Investimet: Nga informacionet, shpenzimet për shëndetësinë janë rritur çdo vit dhe do të arrijnë 5% të PBB-së deri në vitin 2024, duke demonstruar angazhim të vazhdueshëm për forcimin e sektorit shëndetësor, përfshirë investimet në teknologjinë e informacionit (digitalizimi, platforma për shërbimet e telemedicinës). Këto investime janë parashikuar të vijojnë edhe më tej me përfshirjen e sistemeve të avancuara të menaxhimit të informacionit dhe platformave të shëndetësisë për vitin 2025.

Vlerësimi: Mund të thuhet se investimet janë të përmbushura në një nivel të lartë. **Vlerësimi i realizimit: 85%-90%.**

2. Përmirësimi i Shërbimeve Shëndetësore

Implementimi i Teknologjisë: Përdorimi i platformave të telemedicinës dhe zhvillimi i infrastrukturës IT ka lejuar një qasje më efikase dhe të shpejtë në shërbimet shëndetësore, sidomos në zonat rurale dhe të izoluar. Pjesëmarrësit në programet e telemedicinës janë rritur ndjeshëm, dhe shërbimi ka mbështetur më shumë se 15,000 konsultime në vitin 2022, duke përfshirë zona të thella të Shqipërisë.

Vlerësimi: Duket që programi ka përmbushur kërkesat për përmirësimin e aksesit dhe cilësisë së shërbimeve. **Vlerësimi i realizimit: 80%-85%.**

3. Rritja e Përdorimit të Teknologjisë në Menaxhimin e Shëndetit

Sistemet e Menaxhimit të Informacionit: Digitalizimi ka lejuar një monitorim më të saktë dhe efikas të burimeve dhe shpenzimeve, duke përmirësuar sigurinë dhe transparencën. Përshtatja e këtyre sistemeve për menaxhimin e ilaçeve dhe burimeve të tjera ka kontribuar në përmirësimin e menaxhimit të fondeve shëndetësore.

Vlerësimi: Duket se sistemi ka funksionuar në nivel të kënaqshëm, sidomos në ndihmën për monitorimin e shpenzimeve dhe burimeve. **Vlerësimi i realizimit: 75%-80%.**

4. Rregullat Ligjore dhe Trajnimi i Personelit

Korniza Ligjore dhe Rregullatore: Zbatimi i aktit normativ dhe udhëzimeve për përdorimin e platformave të telemedicinës ka mundësuar një përdorim të strukturuar dhe të sigurt të teknologjisë. Po ashtu, trajnimet për personelin kanë qenë të detyrueshme dhe kanë pasur një ndikim pozitiv në implementimin e teknologjisë.

Vlerësimi: Implementimi i ligjeve dhe trajnimi i personelit është një proces që ka përparuar, por ka ende hapësira për përmirësime të mëtejshme në nivel të zbatimit të standardeve dhe trajnimit. **Vlerësimi i realizimit: 70%-75%.**

5. Ndikimi në Shoqëri dhe Ekonomi

Pabarazitë dhe Aksesueshmëria: Teknologjia ka kontribuar në uljen e pabarazive, duke mundësuar që edhe ata që jetojnë në zona të thella të kenë akses në shërbime shëndetësore, dhe duke ndihmuar në trajtimin e popullsisë me vështirësi ekonomike përmes shërbimeve të mbështetura nga fondet shtetërore dhe donatorët.

Vlerësimi: Ka pasur përmirësime të dukshme në uljen e pabarazive dhe në rritjen e aksesit për grupet vulnerabël. **Vlerësimi i realizimit: 80%-85%.**

Përmbledhje e Vlerësimit të Përmbushjes së Programit deri në 2025:

Elementi	Vlerësimi i realizimit
Investimet në Teknologji	85%-90%
Përmirësimi i Shërbimeve Shëndetësore	80%-85%
Rritja e Përdorimit të Teknologjisë në Menaxhimin e Shëndetit	75%-80%
Rregullat Ligjore dhe Trajnimi i Personelit	70%-75%
Ndikimi në Shoqëri dhe Ekonomi	80%-85%

Vlerësimi total i përmbushjes së programit: 81%

Në total, programi ka arritur një nivel të konsiderueshëm përmbushjeje, me një vlerësim të përgjithshëm të realizimit rreth **81%**. Ky është një rezultat pozitiv që tregon angazhimin e vazhdueshëm të qeverisë për të përmirësuar shërbimet shëndetësore dhe për të përmirësuar aksesin në to përmes teknologjisë.

Megjithatë, duhet të theksohet se ka ende sfida të tilla si zbatimi i plotë i sistemeve digjitale, trajnimet e vazhdueshme për personelin dhe përmirësimi i infrastrukturës për të mundësuar përdorimin më të gjerë të teknologjisë në shëndetësi.